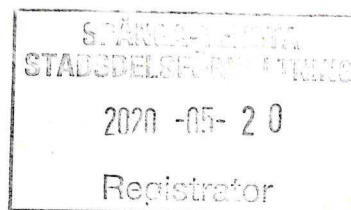

2020-05-18

Spånga-Tensta Stadsdelsförvaltning
DNR: *ST 2019/522-2*

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd
Box 4066
163 04 SPÅNGA

Ärendet

Tillsyn av familjerätten inom stadsdelsnämnden för Spånga-Tensta.

Ärendet ingår i en tillsyn av familjerättens arbete med vårdnads-, boende- och umgängesutredningar i tre stadsdelsnämnder och tre kommuner som har valts ut efter hur de är placerade geografiskt.

Fokus vid tillsynen har varit att granska om båda parterna har kommit till tals i utredningen, om utredningen innehåller en analys, om nämnden genomfört utredningen skyndsamt, om nämnden lämnat information till barnet, om nämnden haft samtal med barnet samt om barnet kan erbjudas stöd. Dessutom har IVO granskat familjerättssekreterarnas utbildning.

Beslut

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har inte uppmärksammat några brister inom de områden som tillsynen omfattat. IVO avslutar därför ärendet.

Skälen för beslutet

Av tillsynen framkommer att:

- Nämnden har genomfört familjerättens utredningar enligt regelverket
- Nämnden informerar och samtalar med barn och unga i familjerättens utredningar
- Familjerättssekreterarna har lämplig utbildning och erfarenhet

Nämnden har genomfört familjerättens utredningar enligt regelverket

IVO bedömer att båda parter i de granskade utredningarna har kommit till tals i utredningarna och de innehåller analyser med riskbedömning. IVO grundar sin bedömning på bestämmelserna i 6 kap. 2a § föräldrabalken, FB, och rekommendationerna i Socialstyrelsens

handbok, *Vårdnad, boende och umgänge – stöd för rättstillämpning och handläggning inom socialtjänstens familjerätt*.

Nämnden har genomfört utredningarna skyndsamt och inom den tid som tingsrätten satt. IVO anser att det är angeläget att utredningarna hanteras med den skyndsamhet som krävs för att barnets bästa ska tillgodoses.

Vidare noterar IVO att nämnden utreder och bedömer syskon i ett och samma utredningsdokument. Enligt nämnden är det domstolens önskemål att syskon redovisas i samma utredningsrapport. Detta kan variera från domstol till domstol. Om uppdraget från rätten avser flera barn, bör varje barn redovisas för sig enligt Socialstyrelsens handbok *Vårdnad, boende och umgänge*. Några av de granskade utredningarna är också mycket omfattande. Samma handbok som ovan beskriver att utredaren bör begränsa utredningsrapporten till sådant som kan vara relevant för frågans bedömning. Utredaren bör kortfattat beskriva de yttre förhållanden under vilka barnet lever. Även barnets fysiska och psykiska hälsa samt omsorgsbehov bör beskrivas. Utredaren bör sammanfatta uppgifterna om barnet från föräldrarna, referenspersoner, register och från barnet självt. IVO vill lämna detta som en synpunkt till nämnden att beakta inom ramen för sitt ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete.

Nämnden informerar och samtalar med barn och unga i familjerättens utredningar

IVO bedömer att nämnden fullföljer skyldigheten enligt 11 kap. 10 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL, och lämnar information till barn och unga som är föremål för vårdnads-, boende- och umgangesutredningar. Nämnden använder ett barnmaterial som kallas ”Trassels föräldrar tycker olika”. Nämnden har som rutin att träffa barnen tillsammans med respektive förälder vid hembesök. Om det är lämpligt, med tanke på barnets ålder, så ges information om den pågående utredningen och hur den ska fortsätta. Nämnden samtalar också med barnen under utredningen alternativt på annat sätt klagör barnets inställning enligt 6 kap. 19 § 4 stycket FB, och artikel 12 i Barnkonventionen av vilka framgår att hänsyn ska tas till barnets vilja med beaktande av barnets ålder och mognad. Utredaren har utrymme att göra en bedömning av vad som kan fungera bäst för det enskilda barnet och hur samtalet ska gå till. Om man bedömer att ett samtal inte är lämpligt så söker familjerättssekreteraren klagöra barnets inställning på annat sätt till exempel genom referenter som känner barnet väl.

Nämnden erbjuder barngrupper ”Skilda världar” tillsammans med tre andra stadsdelsnämnder. Man erbjuder inte någon parallell vuxengrupp.

Familjerättssekreterarna har lämplig utbildning och erfarenhet

IVO bedömer att personalen har lämplig utbildning där samtliga fem familjerättssekreterare har socionomexamen och flera har lång erfarenhet av socialt arbete och familjerättsligt arbete.

I 3 kap. 3 § SoL anges att socialtjänstens uppgifter ska utföras av personal med lämplig utbildning och erfarenhet. I Socialstyrelsens handbok *Vårdnad, boende och umgänge* och Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds allmänna råd HSLF-FS 2017:51 om socialnämndens ansvar för vissa frågor om vårdnad, boende och umgänge rekommenderar man att, utöver socionomexamen, bör personalen ha minst ett års yrkeserfarenhet inom områdena vårdnad, boende och umgänge för att självständigt arbeta med att till rätten lämna upplysningar eller utreda och lämna förslag till beslut.

Underlag

- Inspektionsprotokoll
- Granskningsmall för fyra utredningar

Ytterligare information

Vid inspektionen den 12 februari 2020 hölls en intervju med enhetschefen för familjerätten och en granskning av fyra utredningar som avslutats under perioden mars-september år 2019 gjordes.

Beslut i detta ärende har fattats av inspektör Jeanette Ekstedt. Inspektör Daniel Allinger har deltagit i den slutliga handläggningen. Inspektör Christina Humble har varit föredragande.

För Inspektionen för vård och omsorg

Jeanette Ekstedt

Christina Humble